

Oponentský posudek na disertační práci MUDr. Pavlína Noskové „Význam opioidů v problematice císařského řezu“

Autorka zvolila pro svoji práci aktuální téma. Počet císařských řezů má setrvalý vzestupný trend a poskytnutí kvalitní a přitom bezpečné perioperační anesteziologické péče zůstává prioritou našeho oboru. Na použití opioidů v porodnictví existuje dvojitý pohled. Na jedné straně jsou základním kamenem systémové i neuroaxiální analgezie, na druhé straně představují látky se širokým spektrem nežádoucích účinků jak u matky, tak zejména u novorozence. Objevují se nové látky, jako je remifentanil, pro jejichž používání v porodnictví nejsou dosud publikovány kvalitní studie. Z tohoto důvodu představuje práce dr. Noskové cenný přínos pro bezpečnou praxi. Je třeba zvláště ocenit komplexnost předkládané práce, kde je nejprve uveden epidemiologický výzkum, který ozřejmuje význam celé práce v kontextu klinické praxe v ČR, následuje vlastní část doplněná základním výzkumem, který je příspěvkem k pochopení interindividuální variability efektivity opioidů v populaci. Z celé práce je zřejmé, že v ní MUDr. P. Nosková využila jak své bohaté zkušenosti z rutinní praxe, tak i prokázala schopnost provádět vědeckou činnost.

Samotná práce v rozsahu 101 stran včetně 236 citací je standardně rozdělena na část teoretickou a na vlastní výzkum, který tvoří, jak již uvedeno výše, tři původní studie. Formální členění odpovídá požadavkům kladeným na disertační práci, celá práce je psána velmi dobrým jazykem s minimem překlepů. Za zcela drobnou a vlastně jedinou chybu bych považoval ponechání některých grafů ve výzkumné části v angličtině.

Obecná část logicky tvoří úvod k vlastnímu výzkumu. Začíná farmakologickým přehledem opioidů, teorií jejich působení na receptorové úrovni a specifikou jejich používání v porodnictví a během kojení. Speciální kapitola se zabývá remifentanilem, který je vlastním předmětem výzkumu. Rovněž ve vztahu k originální práci je popsán systém hodnocení poporodní adaptace a hodnocení kvality pooperační analgezie. Autorka v celé teoretické části dokonale prokázala schopnost pracovat s literárními prameny, didaktické zpracování této části je na vysoké úrovni, navíc je text příjemně čtivý.

Speciální část začíná epidemiologickou studií, která dokumentuje recentní anesteziologickou praxi a současně i dokládá, proč je studie, která se zabývá v současnosti naším nejnovějším opioidem, tak potřebná a důležitá. Organizace takovéto studie v podmínkách ČR je velmi náročná a dokladuje schopnost autorského kolektivu zvládat dobře epidemiologické metody práce.

V druhé, klinické části jsou jasně uvedeny cíle práce a pracovní hypotézy, stejně jako v části týkající se laboratorního výzkumu. Metodika obou zbylých částí je podrobně a správně popsána,

nechybí uvedení souhlasu etické komise, jsou uvedena kritéria pro zařazení do studie i vylučovací kritéria a způsob randomizace. Zpracování dat i výsledky jsou prezentovány jasně a srozumitelně, rozsah je více, než dostatečný. V rozsáhlé diskuzi autorka opět prokázala schopnost orientovat se ve vědecké literatuře a v práci s vědeckými fakty, správně zhodnotila a popsala i některé slabiny výzkumné části.

V závěru této části autorka uvádí význam výsledků a shrnutí pro praxi.

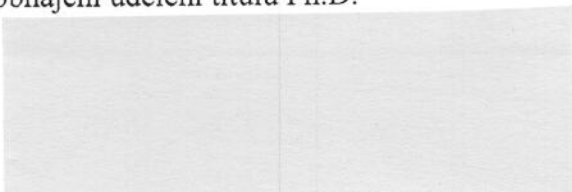
Literární odkazy obsahují 236 citací, z nichž 98 je mladších 10 let (60 mladších 5 let), a obsahuje jen minimum odkazů na abstrakta (poznámka – chybí citace č. 45). Jako zvláštní příloha je uvedena rozsáhlá publikační aktivita autorky, která svědčí o její dlouhodobé odborné i vědecké činnosti týkající se tématu práce, pro které je v anesteziologické obci velmi dobře známá.

Jak jsem již několikrát uvedl, práce je sepsána velmi precizně, proto ani k vlastnímu původnímu výzkumu, ani k obecné části nemám žádné připomínky či dotazy. Přesto bych velmi ocenil, kdyby MUDr. Nosková na konci své přednášky uvedla svůj názor na další trend v používání celkové anestezie při císařském řezu a možné perspektivy využití remifentanilu v porodnické anestezii/analgézii. Pokud již je remifentanil podán při úvodu, nebylo by výhodnější ho podávat během operace a před koncem podat například dlouhodobě účinný opioid?

Hodnocení disertační práce

Závěrem mohu konstatovat, že předkládaná práce MUDr. Pavlíny Noskové: „Význam opioidů v problematice císařského řezu“ je svým tématem vysoce aktuální, prokazuje velmi dobře schopnost a připravenost autorky k samostatné činnosti v oblasti výzkumu a odpovídá všem požadavkům kladeným na disertační práci podle § 47 č. 111/1998 Sb. Doporučuji práci k obhajobě a v případě úspěšného obhájení udělení titulu Ph.D.

Praha 2. 3. 2016

doc. MUDr. Jiří Málek, CSc.
Klinika anesteziologie a resuscitace
3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Ruská 87, 100 00 Praha 10
tel. 26716 24561, fax 26716 3125
e-mail: malekj@fnkv.cz